

Ministerstvo financí

Čj.: MF-27620/2025/2104-3

D.

**Makroekonomický rámec, fiskální politika a výdajový rámec
na rok 2026**

Obsah

<u>1</u>	<u>Úvod a shrnutí</u>	1
<u>2</u>	<u>Makroekonomický rámec</u>	2
2.1	<u>Předpoklady budoucího vývoje</u>	2
2.2	<u>Makroekonomický vývoj v České republice</u>	4
2.3	<u>Nezávislé ověření makroekonomického rámce</u>	7
<u>3</u>	<u>Fiskální politika a veřejné finance</u>	9
3.1	<u>Očekávané hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2025</u>	9
3.2	<u>Predikce hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2026</u>	10
<u>4</u>	<u>Citlivostní analýza</u>	12
4.1	<u>Pomalejší ekonomický růst v EU v roce 2026</u>	12
4.2	<u>Nárůst domácí úrokové míry</u>	13
<u>5</u>	<u>Výdajový rámec na rok 2026</u>	14

Seznam tabulek

Tabulka 1.1: Predikce základních makroekonomických indikátorů	1
Tabulka 2.1: Ověření makroekonomického rámce nezávislými prognózami	7
Tabulka 2.2: Porovnání prognóz Ministerstva financí a Evropské komise	8
Tabulka 3.1: Saldo a dluh sektoru vládních institucí	9
Tabulka 4.1: Scénář I. – pomalejší růst v EU v roce 2025	12
Tabulka 4.2: Scénář II. – vyšší úrokové sazby	13
Tabulka 5.1: Srovnání makroekonomických predikcí	15
Tabulka 5.2: Souhrn úprav výdajového rámce pro rok 2025	15

Seznam obrázků

Obrázek 2.1: Reálný hrubý domácí produkt eurozóny	2
Obrázek 2.2: Cena ropy Brent	3
Obrázek 2.3: Měnový kurz CZK/EUR	3
Obrázek 2.4: Reálný hrubý domácí produkt	4
Obrázek 2.5: Spotřebitelské ceny	5
Obrázek 2.6: Zaměstnanost	5
Obrázek 2.7: Míra nezaměstnanosti	5
Obrázek 2.8: Objem mezd a platů	6
Obrázek 2.9: Saldo běžného účtu platební bilance	6
Obrázek 3.1: Saldo veřejných financí	11
Obrázek 3.2: Zadlužení veřejných financí	11

1 Úvod a shrnutí

Globální ekonomický růst nadále těží ze slabnoucí inflace, která je impulsem pro dynamiku spotřebních výdajů domácností. Naproti tomu hospodářskou aktivitu v řadě zemí brzdí nejistoty spojené s obchodní politikou a dalšími opatřeními americké administrativy, které mají za následek pokles spotřebitelské a podnikatelské důvěry.

Česká ekonomika se v minulém roce vrátila k růstu. Hrubý domácí produkt se zvýšil o 1,2 %. Letos podle makroekonomického rámce poroste o 2,1 % a v příštím roce o 2,0 %. Meziroční inflace by se v celém horizontu rámce měla pohybovat poblíž 2 %. Díky přetrvávající poptávce po práci a poklesu inflace porostou reálné mzdy.

Hospodaření **veřejných financí** je v roce 2025 a 2026 ovlivněno pokračující konsolidací a nárůstem investic v oblasti dopravní infrastruktury a obrany. Ve výsledku bude **fiskální politika** nastavena neutrálně. S ohledem na legislativní nastavení podmínek výpočtu výdajových rámců by měly strukturální deficity klesat. Nicméně hodnoty strukturálního schodku vyžadované pro rok 2026 bylo dosaženo již v roce 2024. Na druhou stranu však očekáváme, že vyšší výdaje na obranu umožněné únikovou doložkou a změnou zákona o rozpočtových pravidlech strukturální saldo zhorší.

Růst české ekonomiky se v roce 2024 obnovil, letos by **hrubý domácí produkt** měl **vzrůst o 2,1 %**. Spotřeba domácností by měla dále akcelarovat zásluhou nárůstu reálných příjmů. Kladně by měla k hospodářskému růstu přispívat také obnovená akumulace zásob. V roce **2026** by česká ekonomika díky oživení soukromé investiční aktivity a pokračující dynamice spotřeby domácností mohla **vzrůst o 2,0 %**. Nárůst domácí poptávky současně podpoří dovoz, zatímco export bude tlumen působením cel ze strany USA. Saldo zahraničního obchodu tak bude v obou letech působit na hospodářský růst negativně.

Meziroční **inflace** se v dosavadním průběhu roku pohybovala téměř výlučně mezi 2,5 a 3 %. Její volatilita byla způsobena převážně bazickým efektem vývoje cenové hladiny v loňském roce, ale také kolísavostí cen potravin a pohonných hmot. Inflační tlaky bude prostřednictvím úrokových sazeb, s ohledem na zpoždění v transmisi, i nadále mírnit měnová politika. Protiinflačně

bude působit očekávaný pokles dolarové ceny ropy, posilování koruny a v letošním roce i nižší ceny energií. Naopak proinflační faktory představuje pokračující dynamický růst mezd, zvyšování spotřebních daní z tabákových výrobků a z alkoholu, ale i přetrvávající zvýšená cenová dynamika u služeb, a to především vlivem silného růstu nákladů vlastnického bydlení a nájemného z bytu. Průměrná míra inflace by letos mohla dosáhnout 2,4 % a v roce 2026 mírně klesnout na 2,3 %.

Na **trhu práce** se i přes dílčí ochlazení nadále projevují nerovnováhy související s nedostatkem pracovníků. Poptávka po práci ve službách a stavebnictví zůstává silná a pomáhá snižovat dopady problémů v některých průmyslových odvětvích. Míra nezaměstnanosti by tak v letošním roce mohla setrvat v průměru na 2,6 % a příští rok by mohla mírně vzrůst na 2,7 %. Přetrvávající nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce nedovoluje výraznější zpomalení růstu mezd a platů.

Tabulka 1.1: Predikce základních makroekonomických indikátorů

		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
											predikce
Nominální hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	5 179	5 476	5 889	5 828	6 308	7 050	7 660	8 057	8 454	8 832
	<i>růst v %, b.c.</i>	6,9	5,7	7,5	-1,0	8,2	11,8	8,6	5,2	4,9	4,5
Reálný hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	5,2	2,8	3,6	-5,3	4,0	2,8	0,0	1,2	2,1	2,0
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	4,5	3,5	3,1	-6,4	4,2	0,5	-2,6	2,4	3,0	2,9
Spotřeba vládních institucí	<i>růst v %, s.c.</i>	1,7	3,5	2,6	4,1	1,5	0,4	3,2	3,2	1,9	1,4
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	2,9	8,9	7,5	-4,8	6,7	6,3	4,2	-2,8	0,1	2,9
Příspěvek čistých vývozu k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	1,3	-1,1	0,1	-0,6	-2,8	-0,3	2,6	0,7	-0,4	-0,5
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	0,7	-0,5	-0,4	-1,2	2,8	1,2	-3,0	-0,5	0,7	0,1
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,7	2,8	3,8	4,5	4,0	8,7	8,6	3,9	2,8	2,5
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	2,5	2,1	2,8	3,2	3,8	15,1	10,7	2,4	2,4	2,3
Zaměstnanost (národní účty)	<i>růst v %</i>	1,3	1,2	-0,1	-2,3	1,0	1,0	1,6	0,6	1,0	0,1
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	2,9	2,2	2,0	2,6	2,8	2,2	2,6	2,6	2,6	2,7
Objem mezd a platů (dom. koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	9,2	9,6	7,9	0,4	7,2	9,1	8,8	6,8	6,6	5,4
Saldo běžného účtu	<i>% HDP</i>	1,5	0,4	0,3	1,8	-2,1	-4,7	-0,1	1,7	1,2	0,5
Předpoklady:											
Měnový kurz CZK/EUR		26,3	25,6	25,7	26,4	25,6	24,6	24,0	25,1	24,8	24,4
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	1,0	2,0	1,5	1,1	1,9	4,3	4,4	4,0	4,2	4,1
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	54	71	64	42	71	101	82	81	70	67
HDP eurozóny	<i>růst v %, s.c.</i>	2,7	1,7	1,6	-6,2	5,2	3,6	0,7	0,9	1,2	1,3

Zdroj: MF ČR: Makroekonomická predikce ČR (srpen 2025).

2 Makroekonomický rámec

Makroekonomický rámec návrhu státního rozpočtu na rok 2026 vychází z Makroekonomické predikce Ministerstva financí ze srpna 2025.

Makroekonomický rámec vychází z nejpravděpodobnějšího scénáře budoucího vývoje založeného na datech, opatřeních a politikách známých v srpnu 2025. Budoucí vývoj je nicméně zatížen množstvím **rizik**, která v úhrnu považujeme za **vychýlená směrem dolů**. Významným rizikem je **geopolitické napětí**, zejména v souvislosti s probíhajícími válečnými konflikty na Ukrajině a Blízkém východě. Nejistoty představují také **cla a jiné překážky v mezinárodním obchodě**, které mohou negativně ovlivnit výkonnost značně otevřené české ekonomiky. V kontextu se zhoršením geopolitické situace či zaváděním mezinárodních obchodních bariér jsou některá odvětví

stejně jako cenová stabilita vystavena hrozbě možného **obnovení problémů v dodavatelských řetězcích**. Určitým ohrožením pro cenovou stabilitu je **perzistence vysokého růstu cen ve službách** a s tím úzce související dynamický vývoj cen nemovitostí. Nejistoty pramení z **volatility cen energií a surovin**, mimo jiné v souvislosti se zelenou transformací, narůstající četností a intenzitou extrémních klimatických jevů a také s energetickou náročností české ekonomiky a její závislosti na dovozech. Rizika pro predikci představují **případné změny v nastavení fiskálních politik**, schválený **fiskální expanzivní balíček v Německu** a **navyšování obranných výdajů v zemích EU**.

2.1 Předpoklady budoucího vývoje

2.1.1 Vnější prostředí

Globální hospodářský růst byl i v 1. polovině 2025 v řadě zemí limitován restriktivní měnovou politikou, zvýšeným geopolitickým napětím a nepředvídatelnými obchodními opatřeními Spojených států amerických. Pozitivně však působila relativní stabilita ve fungování dodavatelsko-odběratelských řetězců. Proces dezinflace nadále působí příznivě, nicméně její efekt již slábne, jelikož většina významných ekonomik se nachází blízko svých inflačních cílů. Spotřebu a soukromé investice by mělo podpořit očekávané snižování základních úrokových sazeb ze strany centrálních bank většiny významných světových ekonomik. Prostor pro expanzivní fiskální politiku je v řadě zemí omezen vysokou úrovní veřejného dluhu a přetrvávajícími rozpočtovými deficity, což zvyšuje potřebu fiskální konsolidace. Na druhou stranu, členské státy NATO v důsledku napjaté geopolitické situace plánují výrazné, byť postupné, navyšování výdajů na obranu. Růst světové ekonomiky by mohl v roce 2025 dosáhnout 3,0 % a v příštím roce by mohl mírně zrychlit na 3,1 %.

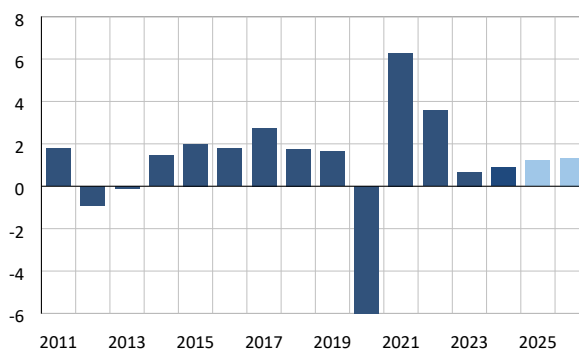
HDP **Spojených států amerických** v 1. polovině 2025 meziročně vzrostlo o 2,0 %. Trh práce v první polovině letošního roku oslabil. Nezaměstnanost stoupala nad svoji přirozenou míru a zároveň zpomaloval růst zaměstnanosti, k čemuž částečně přispěla také imigrační politika nové vlády.

Předpokládáme, že ekonomika Spojených států amerických v roce 2025 vzroste o 1,6 %. Hospodářská aktivita by měla být tlumena nižším tempem růstu spotřeby domácností, a to zejména z důvodu vyšších cen dováženého zboží. Ke zpomalení růstu přispěje i postupně oslabující trh práce. Déletrvající restriktivní měnová politika spolu s nejistotami v mezinárodní obchodní politice pak pravděpodobně budou omezovat

také investiční aktivitu. V roce 2026 by očekávané snižování úrokových sazeb mělo podpořit ekonomickou aktivitu a růst HDP by tak mohl mírně zrychlit na 1,8 %.

Ekonomika **eurozóny** se v 1. polovině roku meziročně zvýšila o 1,5 %, k čemuž přispěla především nízká inflace, silný trh práce, snížené úrokové sazby a stabilita v dodavatelských řetězcích.

Obrázek 2.1: Reálný hrubý domácí produkt eurozóny
(růst proti předchozímu roku v %)

Zdroj: Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Evropská centrální banka ve 2. pololetí v reakci na pozitivní vývoj spotřebitelských cen dále snížila základní úrokovou sazbu o 100 bazických bodů na 2,0 %. Sazby by měly v nejbližší době zůstat stabilní – další uvolnění je zvažováno pouze v případě trvalejšího poklesu inflace pod 2 %, a navíc jsou aktuálně vyhodnocována rizika spojená s celní politikou a geopolitickou situací. V rámci fiskální politiky budou protichůdně působit pokračující snahy o konsolidaci veřejných financí a souběžný nárůst výdajů na obranu.

Očekáváme, že v roce 2025 růst HDP v eurozóně zrychlí na 1,2 %. K růstu by díky poklesu inflace, silnému trhu

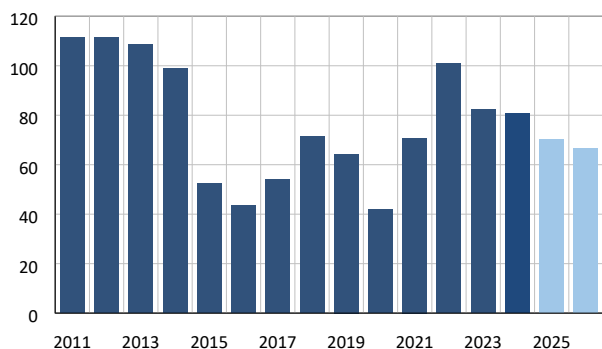
práce a zvyšování reálných mezd měla přispět spotřeba domácností. Zahraniční obchod by naopak růstovou dynamiku mohl tlumit kvůli slabšímu vývoji v průmyslu a celní politice USA. Na druhou stranu evropská ekonomika by měla profitovat z německého fiskálního balíčku a zvýšení obranných výdajů, byť se oba impulzy plně projeví s určitým časovým odstupem. V roce 2026 by v důsledku pokračujícího ožívání spotřeby domácností a silnější investiční aktivity mohl hospodářský růst v eurozóně zrychlit na 1,3 %.

2.1.2 Cena ropy

Dolarová cena za barel ropy Brent se v 1. pololetí 2025 snížila meziročně o 14,1 % na průměrných 77 USD. Cena je i nadále ovlivňována vysokou mírou nejistoty. Mezi klíčové faktory patří globální ekonomický vývoj, obchodní politika Spojených států amerických a proměnlivá ekonomická situace v Číně. Na straně nabídky sehraje zásadní roli Organizace zemí vyvážejících ropu a s ní koordinující země (OPEC+), která postupně uvolňuje předchozí omezení těžby, přičemž některé státy nadále uplatňují dobrovolné škrty. Politika OPEC+ je orientována převážně na krátkodobé reakce na tržní vývoj. Napětí na Blízkém východě, zejména mezi Íránem a Izraelem, zvyšuje riziko narušení dodávek, včetně možného ohrožení tranzitu ropy přes Hormuzský průliv. Přetrvávající válka na Ukrajině a její dopady na energetickou bezpečnost Evropy pak udržují trhy v nejistotě. Postupný nárůst produkce v zemích mimo OPEC+, především ve Spojených státech amerických, oslabuje efektivitu snah ropného kartelu o regulaci nabídky.

Obrázek 2.2: Cena ropy Brent

(USD/barel)

Zdroj: U. S. Energy Information Administration. Predikce MF ČR.

Za celý rok 2024 by průměrná cena barelu ropy Brent mohla meziročně klesnout o 0,7 % na 82 USD a v roce 2025 dále o 7,8 % na 75 USD.

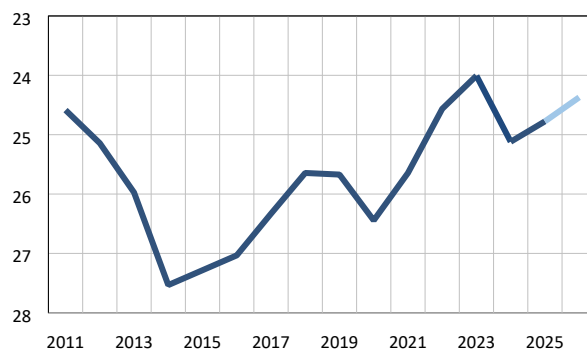
2.1.3 Měnová politika a měnové kurzy

Česká národní banka od počátku letošního roku postupně snížila **dvoutýdenní repo sazbu** ze 4,0 % na 3,5 %. S ohledem na predikovaný vývoj inflačních tlaků, celkový ekonomický vývoj a dosavadní komunikaci ČNB neočekáváme výraznější pokles měnověpolitických sazeb.

Měnový kurz koruny vůči euru během prvních sedmi měsíců roku 2025 v průměru dosahoval 24,94 CZK/EUR, což oproti stejnému období předchozího roku znamenalo posílení koruny o 0,5 %. Nepřímo k apreciaci koruny přispělo globální oslabení amerického dolaru. Z domácích fundamentů koruna těžila z opatrného snižování měnověpolitických sazeb ČNB a z příznivého vývoje v domácí ekonomice.

Obrázek 2.3: Měnový kurz CZK/EUR

(průměr roku)

Zdroj: ČNB. Výpočty a predikce MF ČR.

Kurz koruny by měl nadále nepřímo odrážet především vývoj na globálním devizovém trhu, zejména možné další oslabení amerického dolaru vůči euru. Proti tomu však může jít případné zlepšení globálního sentimentu vůči americké měně. Ve směru posílení koruny by mohlo působit pokračující oživení evropské i tuzemské ekonomiky v kombinaci s relativně vyšším tuzemským růstem. Z dlouhodobějšího hlediska nadále očekáváme pozvolný tlak na posilování koruny v důsledku ekonomické konvergence. Příznivě by měl působit i úrokový diferenciál vzhledem k očekávanému vývoji sazeb doma a v zahraničí. Za celý rok 2025 by tak kurz mohl v průměru dosáhnout 24,8 CZK/EUR a v roce 2026 by se koruna mohla v průměru obchodovat za 24,4 CZK/EUR.

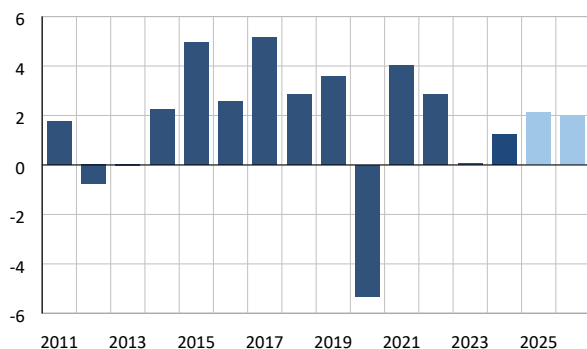
2.2 Makroekonomický vývoj v České republice

2.2.1 Ekonomický výkon

V 1. polovině letošního roku se růst české ekonomiky pohyboval nad 2 %, zejména zásluhou oživující spotřebitelské poptávky. Domácí poptávka by přitom měla podporovat hospodářskou aktivitu i ve zbytku roku. Za celý rok 2025 by tak hrubý domácí produkt mohl vzrůst o 2,1 %. V roce 2026 by se výkon ekonomiky měl zvýšit o 2,0 %.

Obrázek 2.4: Reálný hrubý domácí produkt

(růst proti předchozímu roku v %)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Spotřeba domácností by se letos mohla zvýšit o 3,0 % a v roce 2026 o 2,9 %. Reálné příjmy domácností by s ohledem na pokles inflace a přetrvávající napětí na trhu práce měly růst. Pokles míry úspor bude výrazněji stimulovat výdaje domácností až v příštím roce, přesto by ale měla míra úspor setrvat výrazně nad svým dlouhodobým průměrem. Mírné zhoršování situace na trhu práce by se pak mělo promítnout do pozvolnějšího nárůstu ochoty ke spotřebě, zejména u nízkopříjmových domácností.

Růst **spotřeby sektoru vládních institucí** by v letošním roce mohl zpomalit na 1,9 %. Vedle fiskální konsolidace budou opačně působit výdaje na opravy po loňských povodních a náběh běžných výdajů z nástrojů EU, včetně Nástroje pro oživení a odolnost. V roce 2026 by vládní spotřeba měla odrážet pokračující konsolidaci a relativně vysokou úroveň danou růsty v posledních letech, na druhou stranu vyšší výdaje v oblasti obrany a sílící náběh stávající finanční perspektivy.

Tvorba hrubého fixního kapitálu by v roce 2025 měla kvůli přetrvávajícímu negativnímu sentimentu firem spojeného s nejistotami v hospodářské a zahraniční politice americké administrativy vzrůst jen o 0,1 %. Soukromou investiční aktivitu by měly limitovat stále ještě restriktivní měnové podmínky, zvýšené globální napětí pak přispívá k nižší úvěrové aktivitě firem. Naopak pozitivně by měl letos působit růst vládních investičních výdajů podpořený unijními finančními prostředky z Nástroje pro oživení a odolnost či klasickými fondy EU. Pro příští rok počítáme se zvýšením investiční aktivity o 2,9 % díky hospodářskému oživení v eurozóně a očekávanému zlepšení sentimentu mezi podniky. Od roku

2026 budou na investiční aktivitu pozitivně působit i výdaje související se stavbou nových bloků jaderných elektráren.

Předpokládáme, že v horizontu predikce se rozsah akumulace zásob bude pohybovat na hodnotách obvyklých pro danou fázi hospodářského cyklu. Změna stavu zásob tak na růst HDP bude v letošním a příštím roce působit pozitivně.

Očekáváme, že **vývoz zboží a služeb** v letošním roce vzroste o 2,3 %. Růstovou dynamiku bude limitovat stagnující exportní výkonnost vlivem zhoršených podmínek v průmyslu a celních opatření americké administrativy. Předpokládané zrychlení růstu vývozu v roce 2026 na 2,7 % pak reflektuje oživení zahraniční poptávky. Dynamika vývozu a domácí poptávky, zejména dovozní náročných investic, se pak promítá v tempu **dovozu zboží a služeb**, který by v roce 2025 mohl vzrůst o 3,3 %. Zrychlení růstu na 3,9 % v roce 2026 odráží pokračující oživení domácí i zahraniční poptávky. Silná domácí poptávka a zvýšené obchodní bariéry budou mít za následek, že saldo zahraničního obchodu by na růst HDP mělo v letošním i příštím rokem působit negativně.

Ekonomický výkon v posledních letech zaostával za dynamikou potenciálního produktu. Hlavním faktorem byla vysoká inflace a s tím spojená slabá spotřeba domácností a restriktivní měnová politika. S obnoveným růstem HDP se bude záporná **produkční meze** v horizontu predikce postupně uzavírat.

Růst nominálního HDP je dán vývojem reálného ekonomického výkonu a cenové složky HDP. V letošním roce by vlivem jak nižšího růstu deflátoru hrubých domácích výdajů, tak pozvolnějšího zlepšování směnných relací (odrážejících ceny v zahraničním obchodě) mohl růst deflátoru HDP zpomalit na 2,8 % (z 3,9 % v minulém roce). V roce 2026 by se mohla jeho dynamika dále snížit na 2,4 %, a to především kvůli mírnějšímu růstu deflátoru spotřeby domácností.

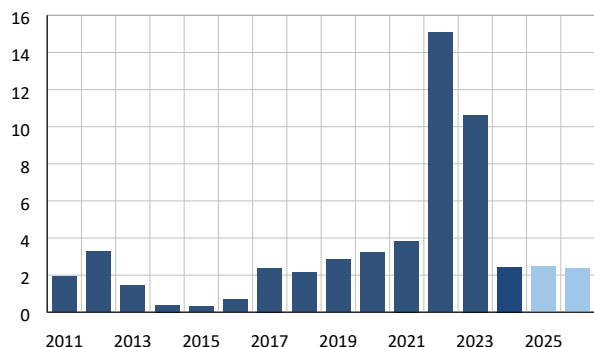
2.2.2 Spotřebitelské ceny

Meziroční růst spotřebitelských cen se v 1. pololetí 2025 pohyboval téměř výlučně mezi 2,5 a 3 %. Z hlediska oddílů spotřebního koše byl hlavním faktorem oddíl potravin a nealkoholické nápoje. Dále byl vysoký příspěvek oddílů bydlení, vlivem růstu cen vlastnického bydlení a nájemného z bytu, alkoholické nápoje, tabák, u kterých se zvyšovaly spotřební daně, a stravování a ubytování. Meziroční inflaci naopak snižovaly ceny v oddílech doprava, díky zlevnění pohonných hmot, a odívání a obuv. Významně zlevňovala také elektřina a plyn díky poklesu cen komoditních složek. Výrazně zvýšená cenová dynamika se udržovala u služeb, naopak růst cen zboží byl umírněný.

Letos inflační tlaky díky zpožděnému působení nadále mírní měnová politika. Ve směru nižší inflace by mohl

působit pokles dolarové ceny ropy a posílení koruny. Naopak proinflačním faktorem je nejen růst nominálních mezd, ale i setrvačnost cen služeb. K tomu bude značně přispívat růst imputovaného nájemného, které je z velké části určováno rychle rostoucími tržními cenami nových bytů a rodinných domů. Růst regulovaných cen napříč spotřebním košem bude letos výrazně kompenzován zlevněním komoditních složek elektřiny a plynu. Příspěvek nepřímých daní odráží zvýšení spotřebních daní z lihu a z tabákových výrobků.

Obrázek 2.5: Spotřebitelské ceny
(průměrná míra inflace v %)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

V roce 2026 by měl ve směru nižší inflace působit pokračující pokles dolarové ceny ropy a další posilování koruny vůči oběma hlavním světovým měnám. Inflace bude prostřednictvím úrokových sazeb, vzhledem k délce transmise, i nadále mírněna měnovou politikou. Naopak robustní růst mezd bude podporovat reálnou spotřebu domácností a vyvíjet určité tlaky na růst spotřebitelských cen. Očekávaná pokračující vysoká dynamika cen nemovitostí a nájemného z bytu se pak bude promítat do dalšího růstu cen bydlení, potažmo služeb obecně. Vývoj regulovaných cen by neměl příliš vybočovat od dlouhodobého trendu. U energií by navzdory očekávanému zdražení regulovaných částí cen elektřiny a plynu měl převážet bazický efekt letošního poklesu cen komoditních složek. Administrativní ceny budou růst také vlivem dalšího zvýšení spotřebních daní z lihu a z tabákových výrobků.

Očekáváme, že průměrná míra inflace v roce 2025 setrvá na 2,4 % a v roce 2026 mírně klesne na 2,3 %.

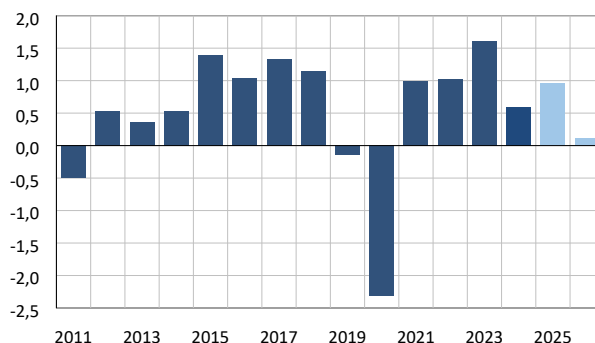
2.2.3 Trh práce

Přetrvávající problémy, zejména v průmyslových odvětvích, přispívají k probíhajícím strukturálním změnám v zaměstnanosti, které se projevují poklesem podílu zaměstnaných osob v průmyslu a současným růstem podílu zaměstnaných v sektoru služeb.

Silná poptávka v sektoru služeb přispívá k růstu **zaměstnanosti**. Vzhledem k pokračujícímu hospodářskému růstu by měla zaměstnanost v letošním roce dále růst, a to v průměru o 1,0 %. Na růst zaměstnanosti v příštím roce budou negativně působit dopady celní politiky USA a meziroční pokles populace v

produktivním věku, naopak pozitivně bude přispívat zvyšování statutárního věku odchodu do důchodu a silná poptávka po pracovní síle v některých odvětvích. To povede k mírnému nárůstu zaměstnanosti o 0,1 %.

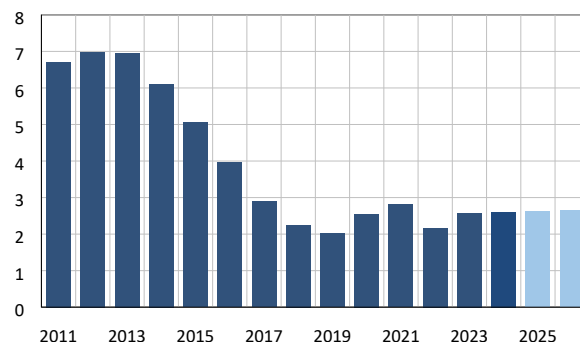
Obrázek 2.6: Zaměstnanost
(růst proti předchozímu roku v %)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Míra nezaměstnanosti (v metodice Výběrového šetření pracovních sil) by letos mohla stagnovat na úrovni 2,6 %. Předpokládáme, že problémy v průmyslových odvětvích budou nadále patrné i v důsledku celní politiky USA. Růst celkové nezaměstnanosti však bude tlumen poptávkou po pracovnících ve stavebnictví a službách. Příští rok by tak míra nezaměstnanosti mohla mírně vzrůst na 2,7 %.

Obrázek 2.7: Míra nezaměstnanosti
(v % pracovní síly)

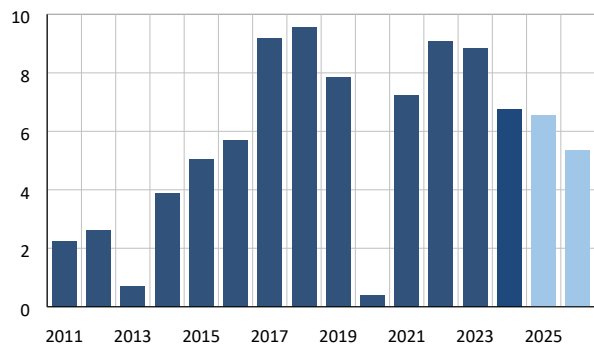

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Navzdory ochlazení na trhu práce se v řadě odvětví a profesí nadále projevuje znatelný nedostatek pracovníků, což pozitivně přispívá k dynamice nominálního **objemu mezd a platů**. Silný nárůst spotřebitelských cen a ziskovosti firem z předchozích let se promítá do vyšších mzdových požadavků ze strany zaměstnanců. Na druhou stranu bude tlaky na zvýšení výdělků tlumit mírný nárůst míry nezaměstnanosti ve 2. polovině letošního roku. Minimální mzda byla od počátku letošního roku poprvé stanovena novým mechanismem valorizace, kterým by mělo docházet k jejímu postupnému nárůstu až na 47 % průměrné mzdy v roce 2029. Minimální mzda by se tak v příštím roce měla zvýšit o 7,7 % (po 10% nárůstu v roce 2025). Ukončení institutu zaručené mzdy v soukromém sektoru nicméně oslabí dopad do ostatních mezd. Objem mezd a platů by se tak letos mohl zvýšit o 6,6 % a v roce 2026 o 5,4 %.

Obrázek 2.8: Objem mezd a platů

(domácí koncept, růst proti předchozímu roku v %)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

2.2.4 Vztahy k zahraničí

Růst výroby a vývozu motorových vozidel a nižší dynamika dovozů pro slabší domácí investiční aktivitu přispěly v roce 2024 k přebytku **běžného účtu** platební bilance ve výši 1,8 % HDP. V ročním klouzavém úhrnu se kladná bilance v 1. čtvrtletí 2025 vlivem snížení deficitu prvotních důchodů zvýšila na 1,8 % HDP.

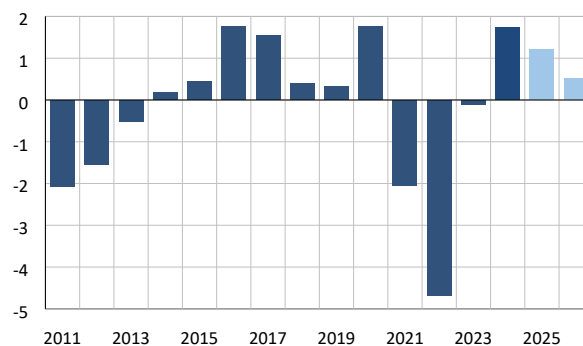
Dominantní položkou určující vývoj běžného účtu je dlouhodobě **bilance obchodu se zbožím**, která v 1. čtvrtletí 2025 dosáhla výrazného přebytku 5,2 % HDP. Ten odráží zejména zvýšenou zahraniční poptávku po elektřině a po zboží investičního charakteru. Pro další vývoj obchodní bilance budou vedle domácí poptávky směrodatná i zavedená plošná cla na dovozy do USA, která budou limitovat unijní export. V letošním i příštím roce tak očekáváme postupné snižování kladné bilance zahraničního obchodu se zbožím.

K mírnému meziročnímu zlepšení došlo u dlouhodobě záporné bilance **prvotních důchodů**. Deficit se na začátku letošního roku díky nižšímu odlivu důchodů z přímých investic zmírnil o 0,4 % HDP na 4,1 % HDP. Tento vývoj patrně odráží nižší růst ziskovosti firem pod zahraniční kontrolou. S ohledem na predikovaný vývoj hospodářského výkonu a hrubého provozního přebytku očekáváme, že schodek prvotních důchodů se v poměrovém vyjádření v roce 2025 a 2026 bude pohybovat na podobných hodnotách.

Bilance služeb a druhotných důchodů by v úhrnu v celém horizontu makroekonomického rámce měla být téměř stabilní na úrovni poblíž 1 % HDP. Ve výsledku by tak saldo běžného účtu platební bilance mohlo v letošním roce dosáhnout přebytku ve výši 1,2 % HDP, který by se v příštím roce mohl snížit na 0,5 % HDP.

Obrázek 2.9: Saldo běžného účtu platební bilance

(v % HDP)

Zdroj: ČNB, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

2.3 Nezávislé ověření makroekonomického rámce

2.3.1 Zhodnocení Výborem pro rozpočtové prognózy
Výbor pro rozpočtové prognózy, v souladu se zákonem č. 23/2017 Sb. o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů, posoudil dne 28. srpna 2025 Makroekonomickou predikci České republiky Ministerstva financí ze srpna 2025, z níž vychází tento makroekonomický rámec, z hlediska pravděpodobnosti jejího naplnění a vhodnosti použití v rozpočtovém procesu. Výbor prognózu vyhodnotil jako **realistickou**.

2.3.2 Monitoring prognóz

MF ČR průběžně monitoruje makroekonomické prognózy 7 tuzemských (Česká bankovní asociace, Česká národní banka, Ministerstvo práce a sociálních věcí, domácí

banky) a 4 zahraničních (Evropská komise, Mezinárodní měnový fond, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, The Economist) institucí, které předpovídají budoucí vývoj české ekonomiky.

MF ČR očekává v roce 2025 silnější růst hrubého domácího produktu oproti průměru sledovaných institucí, v příštím roce je jeho očekávání v souladu. Téměř ve shodě s průměrem predikcí ostatních institucí je v obou letech rovněž odhadovaný růst spotřebitelských cen. MF ČR odhaduje v obou letech silnější růst průměrné mzdy. Zatímco přebytek na běžném účtu platební bilance pro rok 2025 očekává MF ČR vyšší, pro rok 2026 počítá s nižším přebytkem.

Tabulka 2.1: Ověření makroekonomického rámce nezávislými prognózami

	HDP (růst v %)		Míra inflace (v %)		Prům. mzda (růst v %)		Běžný účet (v % HDP)	
	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026
České instituce	2,0	2,0	2,5	2,2	6,3	5,1	1,4	1,2
Zahraniční instituce	1,9	2,0	2,4	2,0	.	.	0,4	0,1
Průměr celého souboru	1,9	2,0	2,4	2,2	6,3	5,1	1,0	0,9
minimum	1,6	1,1	2,2	1,9	5,9	4,7	-0,1	-0,6
maximum	2,6	2,6	2,6	2,4	6,6	5,5	2,0	2,4
MF ČR	2,1	2,0	2,4	2,3	6,6	5,3	1,2	0,5

Zdroj: Prognózy jednotlivých institucí k 16. srpnu 2024. Výpočty a predikce MF ČR.

2.3.3 Porovnání s prognózou Evropské komise

Makroekonomické predikce Ministerstva financí a Evropské komise nevycházejí vždy ve shodnou dobu. Striktní srovnání tedy není možné, neboť obě predikce pracují s jinou aktuální datovou základnou.

Období vzniku obou predikcí dělí několik měsíců, během nichž byly zveřejněny detailní makroekonomické údaje národních účtů za 1. čtvrtletí 2025, ale také předběžný odhad tempa HDP za 2. čtvrtletí 2025. Tabulka 2.2 srovnává předpověď MF ČR s poslední úplnou predikcí Evropské komise z května 2025.

Predikce tempa reálného HDP jsou v případě obou institucí téměř vyrovnané. MF ČR je oproti Evropské komisi pro letošní rok mírně optimističtější, v roce 2026 je situace opačná. Z hlediska výdajové struktury HDP dochází k významnějšímu rozdílu u investic do fixního kapitálu, kde MF ČR předpokládá pro letošní rok jejich stagnaci, pro příští rok pak obě instituce očekávají silnější oživení investiční aktivity. Rovněž v případě spotřeby

domácností i sektoru vládních institucí je predikce MF ČR v obou letech mírně pesimističtější. Obě instituce se shodují, že saldo zahraničního obchodu bude v obou letech přispívat k HDP negativně, v predikci Evropské komise by obchodní bilance měla tlumit ekonomickou aktivitu více.

Ani v případě cenové hladiny mezi oběma institucemi nepanují velké rozdíly. MF ČR prognózuje v obou letech nepatrně vyšší růst spotřebitelských cen v důsledku vyšší setrvačné inflace ve službách a vyšší ceny ropy. Rovněž v případě trhu práce predikují MF ČR i Evropská komise velmi podobné hodnoty. Evropská komise předpokládá oproti MF ČR vyšší míru nezaměstnanosti v roce 2025 z důvodu slabší ekonomické aktivity. MF ČR nicméně odhaduje vyšší růst zaměstnanosti v roce 2025, což odráží lepší vývoj tohoto indikátoru v 1. polovině letošního roku. U běžného účtu MF ČR v letošním roce očekává vyšší přebytek. V příštím roce jsou odhady obou institucí totožné.

Tabulka 1.2: Porovnání prognóz Ministerstva financí a Evropské komise¹

		2025	2026	2025	2026	2025	2026
		predikce MF ČR		predikce EK		rozdíl MF ČR a EK	
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	2,1	2,0	1,9	2,1	0,2	-0,1
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	3,0	2,9	3,3	3,0	-0,3	-0,2
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	1,9	1,4	2,4	2,2	-0,4	-0,8
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	0,1	2,9	0,6	3,2	-0,5	-0,3
Příspěvek čistých vývozu k růstu HDP	<i>p. b., s.c.</i>	-0,4	-0,5	-0,8	-0,6	0,4	0,1
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	2,8	2,5	2,9	2,8	-0,1	-0,3
Průměrná míra inflace (HICP)	<i>průměr v %</i>	2,3	2,1	2,2	2,0	0,1	0,0
Zaměstnanost (národní účty)	<i>růst v %</i>	1,0	0,1	0,4	0,2	0,5	-0,1
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	2,6	2,7	2,7	2,7	-0,1	0,0
Poměr salda běžného účtu k HDP	<i>%</i>	1,2	0,5	0,8	0,5	0,4	0,0
Předpoklady:							
Měnový kurz CZK/EUR		24,8	24,4	25,1	25,0	-0,3	-0,6
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	70	67	68	64	2,6	2,5
HDP eurozóny	<i>růst v %, s.c.</i>	1,2	1,3	0,9	1,4	0,4	0,0

Pozn.: Saldo běžného účtu vychází v případě MF ČR z metodiky platební bilance, údaje EK z národně-účetní metodiky ESA 2010.

Zdroj: Predikce MF ČR (srpen 2025), predikce EK (květen 2025).

¹ Porovnání makroekonomického rámce s aktuální prognózou Evropské komise podle požadavků zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů.

3 Fiskální politika a veřejné finance

Veřejné finance jsou v posledních letech vedeny směrem ke konsolidaci. Ta se v krátkém a střednědobém horizontu realizovala přijetím zákona č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů. Fiskální konsolidace byla logickým krokem po období externích šoků, kdy se nerovnováha veřejných financí významně narušila. V letech 2020 až 2023 platila na evropské úrovni všeobecná úniková doložka, která umožňovala rozvolněnější fiskální a rozpočtovou politiku v členských státech. Doložka ale byla ukončena s účinností od roku 2024 a Evropská komise znovuoobnovila procedury při nadměrném schodku u zemí, které neplnily kritérium deficitu veřejných financí ve výši 3 % HDP. Procedura se týkala celkem 9 států EU, přičemž Česká republika mezi těmito státy nefiguruje. Deficit veřejných financí ČR dosáhl v roce 2024 úrovně 2 % HDP.

Přístup k **nastavení fiskální politiky** obecně definuje zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů. Ten v důsledku dvou novel v roce 2020 umožnil mnohem větší fiskální expanzi, než by jinak bylo možné. V rámci konsolidačního balíčku však byla přijata další novela, která naopak nastavení strukturálních deficitů zpřísnila. Došlo k rychlejšímu poklesu maximálního předepsaného strukturálního deficitu použitého k odvození výdajových rámců pro rok 2024 o 1,45 procentního bodu na 2,75 % HDP. V letech 2025 až 2028 se pak deficit pro tyto účely snižuje o 0,5 procentního bodu ročně, než bude dosažena hodnota nejvýše 1 % HDP v roce 2028.

Vedle toho došlo v průběhu loňského roku i k nabytí účinnosti nového fiskálního rámce na úrovni EU. Došlo k posunu důrazu od strukturálních sald směrem k výdajovému pravidlu, které cílí růst tzv. čistých výdajů. Čisté výdaje jsou celkové výdaje sektoru vládních institucí v metodice Evropského systému národních a regionálních účtů očištěné o vybrané položky, jako výdaje na projekty EU, cyklickou složku dávek v nezaměstnanosti, úrokové

výdaje, diskreční příjmová opatření a jednorázové operace. Na základě očekávaného ekonomického vývoje a nutného fiskálního úsilí se pak stanovuje tempo čistých výdajů na horizont volebního cyklu v dané zemi, tedy v případě ČR na dobu 4 let.

Tempa nebo lépe řečeno dráhu čistých výdajů si členský stát stanovuje ve střednědobém národním fiskálně-strukturálním plánu, který vláda schválila dne 16. října 2024. Trajektorie čistých výdajů by měla být kompatibilní i s nastavením v zákoně o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a v zásadě tak naplnit kritéria střednědobé fiskální udržitelnosti jak dle původního fiskálního rámce, tak podle toho reformovaného.

Nastavení fiskální politiky tak bude spíše neutrální. To by mělo být dáno nastavenou trajektorií, opačným směrem by však měly působit zvýšené výdaje na posílení obranyschopnosti země.

Strukturální deficit v predikci odhadujeme pro rok 2025 na 1,7 % HDP, v příštím roce by měl na této hodnotě setrvat.

Tabulka 3.1: Saldo a dluh sektoru vládních institucí

		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
										predikce	predikce
Saldo	% HDP	1,5	0,9	0,3	-5,6	-5,0	-3,1	-3,7	-2,0	-1,9	-1,9
Strukturální saldo	% HDP	0,8	0,2	-0,9	-2,3	-3,3	-2,4	-2,7	-1,7	-1,7	-1,7
Dluh	% HDP	33,8	31,7	29,6	36,9	40,7	42,5	42,2	43,3	44,2	45,5

Pozn.: Saldo za rok 2024 bylo oproti notifikacím ČSÚ z dubna 2025 zlepšeno o 16,6 mld. Kč v důsledku známých skutečností ohledně výnosu daně z příjmů fyzických a právnických osob a daně z neočekávaných zisků.

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

3.1 Očekávané hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2025

Konsolidační úsilí vlády a pokračující ekonomické oživení by se mělo odrazit ve výsledku **hospodaření veřejných financí** v roce 2025. Navzdory vyšším výdajům na vzdělávání, obranu a dopravní infrastrukturu včetně odstraňování následků povodní ze září 2024 předpokládáme mírný pokles schodku na 1,9 % HDP. Saldo očištěné o vliv hospodářského cyklu a jednorázové operace by mělo zůstat meziročně beze změny na -1,7 % HDP, stále však nad minimem povoleným zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

Celkové příjmy sektoru vládních institucí by měly růst o 5,7 %, přičemž daňové příjmy včetně příspěvků na sociální zabezpečení jen nepatrně pomaleji.

Rostoucí reálné výdělky by měly povzbudit spotřebu domácností a pozitivně ovlivňovat výnos **daně z přidané hodnoty** s odhadovaným 6% růstem. V něm se promítnou i vyšší **spotřební daně** z tabákových výrobků a lihu jako součást konsolidačního balíčku.

Predikce **daně z příjmů fyzických osob** (6,8 %) i **příspěvků na sociální zabezpečení** (6,5 %) se odvíjí od očekávaného růstu objemu mezd a platů v ekonomice. U daně z příjmů

fyzických osob je však dynamika bržděna meziročním vývojem daně z kapitálových výnosů. V oblasti příspěvků na sociální zabezpečení se konsolidačním balíčkem dále zvyšují odvody osob samostatně výdělečně činných s dodatečným dopadem v roce 2025. Proti tomu působí zavedení slevy na důchodovém pojištění pro pracující důchodce v odhadované výši kolem 4 mld. Kč.

Výnos **daně z příjmů právnických osob** (3,7 %) by měl být tlumen mírně negativním dopadem diskrečních opatření. Klesající akruální výnos daně z neočekávaných zisků a prohlubující se záporný efekt osvobození výnosů ze státních dluhopisů převáží nad dodatečným pozitivním vlivem zvýšení sazby daně o 2 p. b. a zavedení dorovnávací daně.

Z ostatních příjmů výrazně porostou dle predikce také **běžné a kapitálové transfery** reflektující náběh projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU z programového období 2021–2027. Podstatnou roli rovněž sehrávají prostředky z nástroje EU příští generace.

Celkové výdaje sektoru vládních institucí by měly růst pomaleji než příjmy. Odhadujeme, že tempo výdajů na konečnou spotřebu meziročně zpomalí na 5,4 % vlivem mezispotřeby a naturálních sociálních transferů. Naproti tomu **náhrady zaměstnancům** v sektoru vládních institucí by měly dosáhnout vyšší dynamiky (6 %) než v loňském roce, především v důsledku platů valorizovaných podle průměrné mzdy.

Tempo **naturálních sociálních transferů** by mělo zvolnit na 5 %, což je dáno vysokou základnou roku 2024. Nárůst, umožněný zvýšením pojistného i plateb za státní pojištění, by měl být tažen výdaji zdravotních pojištěnců. U sociálních dávek na bydlení počítáme se zachováním relativně vyšší úrovně, i když vlivem rostoucích reálných výdělků by mohla jejich dynamika mírně slábnout. Meziroční 4,7% dynamika **mezispotřeby** vychází ze základny roku 2024 mírně navýšené o výdaje na opravu majetku poškozeného povodněmi v září 2024. S těmi kalkulujeme v predikci i pro rok 2025. Pozitivně by se mělo naopak odrazit pokračující konsolidační úsilí vlády v oblasti provozních výdajů.

V případě **peněžitých sociálních dávek** půjde vyšší objem prostředků na výplatu dávek důchodového pojištění, upravených od ledna 2025 na základě zákonného valorizačního vzorce. Pokračující výplata humanitární dávky pro osoby s dočasnou ochranou si vyžádá meziroční navýšení o cca 1,5 mld. Kč. S dodatečnými výdaji kolem 4 mld. Kč je spojena úprava příspěvku na péči. Pokladní plnění státního rozpočtu za prvních 7 měsíců roku dále naznačuje vyšší nárůst podpory v nezaměstnanosti a nemocenské v důsledku vyššího počtu nezaměstnaných, resp. vyšší nemocnosti. V obou případech pak hrají roli rovněž rostoucí výdělky. Ve vývoji dávek sociálního zabezpečení se v metodice národních účtů odráží i růst platby za státního pojištěnce. Výsledkem je predikovaný růst peněžitých sociálních dávek o 2,2 %.

Investice do fixních aktiv porostou podle predikce o 7,7 % a kromě výdajů na obranu je navyšují také výdaje na obnovu infrastruktury a majetku po povodních v září 2024. Z hlediska financování počítáme se zapojením zdrojů z Nástroje pro oživení a odolnost, vliv bude mít rovněž nárůst objemu prostředků v rámci finanční perspektivy 2021–2027 v souladu s danou fází cyklu u prostředků na kohezi.

Očekávanou 14% dynamiku **dotací** determinuje podpora obnovitelných zdrojů energií následovaná výdaji na dopravní obslužnost. Ostatní dotace by se měly v souhrnu snížit vlivem dodatečných úspor vyplývajících z konsolidačního balíčku, stejně jako v důsledku poklesu plateb za ubytování ukrajinských uprchlíků.

K nárůstu **běžných a kapitálových transferů** o 13,5 % povedou vyšší odvody do rozpočtu EU, svým dílem přispěje i platba České pošty v odhadované výši 3 mld. Kč či dotační programy v souvislosti s loňskými povodněmi. Naopak kolem 2 mld. Kč uspoří státní rozpočet snížením maximální výše příspěvku na stavební spoření.

Deficitní hospodaření vládních institucí se promítá do výše **dluhu**, který by měl v letošním roce vzrůst o 0,9 p. b. na 44,2 % HDP. To povede k dalšímu navýšení **úrokových výdajů** na úroveň 1,4 % HDP.

3.2 Predikce hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2026

V roce 2026 očekáváme, že saldo veřejných financí dosáhne -1,9 % HDP. Strukturální saldo očekáváme na úrovni zákonem požadovaného limitu.

Celkové příjmy sektoru vládních institucí by dle predikce měly vzrůst o 3 %, přičemž daňové příjmy včetně příspěvků na sociální zabezpečení o 3,3 %.

Rostoucí reálné výdělky by měly povzbudit spotřebu domácností a pozitivně ovlivňovat i výnos **daně z přidané hodnoty**. Naopak dynamika bude bržděna úpravou definice dlužníka pro úpravy základu daně v případě

nedobytných pohledávek. Vyšší daně na tabákové výrobky a vyplývající vyšší výnos daně z přidané hodnoty by naopak měl tempo mírně podpořit. Výsledný nárůst výnosu daně by přesto měl činit 4,9 %.

U **spotřebních daní** meziroční výnosy zvýší úpravy sazby daně z tabákových výrobků jako součást opatření ozdravného balíčku (dopad 3 mld. Kč). Dále zvýšení sazeb daně z lihu přinese dodatečných 0,2 mld. Kč.

Růst objemu mezd a platů determinuje **daň z příjmů fyzických osob** (4,9 %) i **příspěvky na sociální**

zabezpečení (5,9 %), v nichž se navíc odráží i nárůst platby za státní pojištění. U daně z příjmů fyzických osob je však dynamika brzděna meziročním vývojem daně z kapitálových výnosů a opatřeními v oblasti osvobození výnosů z prodeje cenných papírů či odpočtu úroků u půjček na družstevní bydlení. V oblasti příspěvků na sociální zabezpečení se konsolidačním balíčkem dále zvyšují povinné odvody pro osoby samostatně výdělečně činné. Kromě toho roste sazba u sociálního pojištění i pro osoby ve 4. rizikové skupině. Celkový dopad opatření u příspěvků na sociální zabezpečení činí více než 6 mld. Kč.

Výnos **daně z příjmů právnických osob** by měl meziročně vykázat pokles o více než 7 %, který je primárně ovlivněn koncem účinnosti daně z neočekávaných zisků. Růst výnosu rovněž snižuje pokračující osvobození zdanění výnosů státních dluhopisů (dodatečných 1,3 mld. Kč), úpravy v oblasti odpočtů vědy a výzkumu nebo jednorázových odpisů pohledávek (celkem 1 mld. Kč). Naopak pozitivní efekt bude mít stále zvýšení sazby daně o 2 procentní body účinné od roku 2024 s dodatečným dopadem v příštím roce ve výši necelé 1 mld. Kč.

Z ostatních příjmů, které výrazně ovlivní celkový růst příjmů, jde hlavně o **transfery** reflektující náběh projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU z programového období 2021–2027. Podstatnou roli však sehrají prostředky z nástroje EU příští generace, které by měly končit k srpnu 2026.

Celkové výdaje by mohly růst tempem 3,1 %. **Náhrady zaměstnancům** v sektoru vládních institucí by měly dosáhnout vyšší dynamiky než v letošním roce, zejména s přihlédnutím k zaměstnancům s valorizovanými platy podle průměrné mzdy. Vedle toho uvažujeme s růstem platů i v ostatních segmentech sektoru vládních institucí, byť v nižší dynamice, než je tomu v automaticky valorizované části. Na druhou stranu ale bude tempo zvyšovat dodatečný efekt zvýšených platů vojáků od 1. července 2025.

Naturální sociální dávky by měly v roce 2026 dále zvolnit. Rostoucí reálné výděly domácností by se měly projevit v oblasti sociálních dávek na bydlení. Naopak nárůst by měl být tažen výdaji zdravotních pojišťoven z titulu vyššího pojistného i platby státu za státní pojištění. Růst **mezispotřeby** kolem 1,5 % je v porovnání s rokem 2025 výrazně nižší jak v důsledku vysoké srovnávací základny podpořené výdaji na obnovu po povodních ze září 2024, tak úsporami v provozních nákladech veřejných institucí.

V oblasti **peněžitých dávek** sociálního zabezpečení počítáme v roce 2026 s navýšením výdajů na výplatu dávek důchodového pojištění. Ty by měly být ovlivněny standardní valorizací od ledna 2026 dle růstu cenového indexu životních nákladů důchodců o 3,1 %. Kromě důchodů počítáme se zachováním humanitární dávky vyplácené osobám s dočasnou ochranou. Výdaje zvýší i úpravy v oblasti podpor v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci (2,8 mld. Kč). Růst celkových peněžitých sociálních dávek by měl dosáhnout hodnoty 3,7 %. Ve vývoji dávek sociálního zabezpečení se v metodice národních účtů odráží i růst platby za státního pojištění o cca 4,5 mld. Kč.

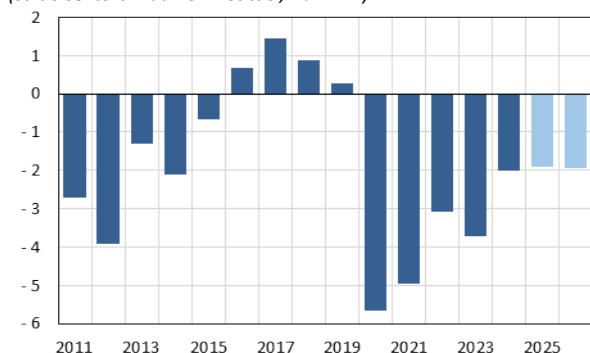
Výdaje na **investice do fixních aktiv** budou ovlivněny zvýšenými výdaji v oblasti obrany, kde se úroveň výdajů zvýší nad 2 % HDP. Investice posílí i výstavba dopravní infrastruktury. Vliv bude mít také rozvíjející se finanční perspektiva 2021–2027 v souladu s danou fází cyklu využívání prostředků na kohezi. Vliv Národního plánu obnovy by měl naopak již slábnout. Dynamika celkových investic by v roce 2026 mohla dosáhnout mírně nad 1 %, přičemž na růst je tažen zejména národními investicemi.

Úrokové výdaje by měly vlivem zlepšující se hospodaření sektoru vládních institucí a klesajících úrokových měř vzrůst o cca 4,5 %. V poměrovém vyjádření by měly setrvat na hodnotě 1,4 % HDP.

Dluh sektoru vládních institucí by měl v roce 2026 v poměrovém vyjádření vzrůst o 1,3 procentního bodu na hodnotu 45,5 % HDP.

Obrázek 3.1: Saldo veřejných financí

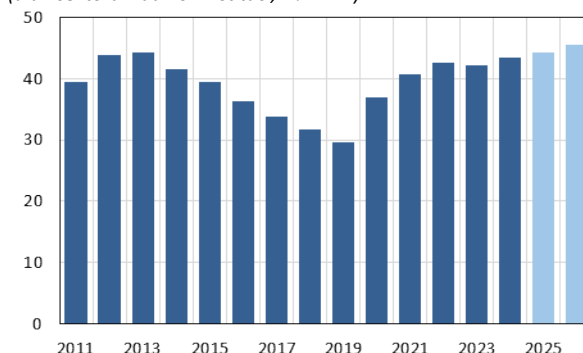
(saldo sektoru vládních institucí, v % HDP)

Zdroj: ČSÚ. Predikce MF ČR.

Obrázek 3.2: Zadlužení veřejných financí

(dluh sektoru vládních institucí, v % HDP)

Zdroj: ČSÚ. Predikce MF ČR.

4 Citlivostní analýza

Makroekonomický rámec státního rozpočtu byl podroben **dvěma typům negativních šoků**, které ukazují citlivost budoucího vývoje české ekonomiky a hospodaření veřejných financí na odlišné předpoklady. První scénář uvažuje **dopady nižšího růstu ekonomiky prostřednictvím kanálu zahraničního obchodu**. Druhý scénář hodnotí **náhlé zvýšení úrokových sazeb** nad uvažovanou úroveň postupného zpříšňování měnových podmínek ve scénáři základním. Analýza citlivosti byla kalkulována pomocí dynamického stochastického modelu všeobecné rovnováhy vytvořeného MF ČR.

Citlivostní scénáře jsou odvozeny od makroekonomického rámce rozpočtové dokumentace a uvažují materializaci negativního šoku v prvním pololetí roku 2026. Jde však vždy pouze o modelovou simulaci vlivu šoku na makroekonomické prostředí a veřejné finance, kdy šok byl arbitrárně definován.

4.1 Pomalejší ekonomický růst v EU v roce 2026

Ekonomický vývoj u obchodních partnerů v EU je pro hospodářský růst malé otevřené ekonomiky ČR podstatný. Tento scénář předpokládá **pomalejší růst HDP v EU pro rok 2026 o 2,6 p. b.**, což odpovídá směřodatné odchylce v období let 2012–2024.

Snížení zahraniční poptávky po domácích produktech by se v první fázi projevilo poklesem čistého exportu. Následný tlak na oslabení kurzu koruny by ovšem prostřednictvím dražších importů negativní efekty na čistý export tlumil. Horší výsledek zahraničního obchodu by se projevil ve zpomalení růstu reálného HDP ČR o 0,8 p. b. v roce 2026 oproti základnímu scénáři. Nižší růst zisků firem z titulu slabšího exportu by zpomalil růst investic o 0,7 p. b. Nižší produkce firem by se také

negativně promítla do poptávky po práci a následně do redukce míry růstu nominálních mezd. Negativní důchodový efekt v podobě relativně nižších mezd a výnosů z kapitálu by zpomalil růst spotřeby domácností o 0,3 p. b.

Slabší hospodářský výkon má dopad na daňové příjmy a pojistné na straně příjmů, na straně výdajů pak vede ke zvýšení výdajů na dávky v nezaměstnanosti a další sociální výdaje. Na úrovni státního rozpočtu by navíc došlo ke zvýšení nároků z titulu platby za státní pojištění (větší počet osob). Státní dluh by pak vzrostl na konci roku 2026 o 0,4 p. b. více než ve scénáři návrhu státního rozpočtu.

Tabulka 4.1: Scénář I. – pomalejší růst ekonomiky EU v roce 2026

		2023	2024	2025	2026	2027	2028
				predikce	simulace	simulace	simulace
Hrubý domácí produkt (reálný)	změna v %	0,0	1,2	2,1	1,2	2,6	2,5
Spotřeba domácností	změna v %	-2,8	2,3	3,0	2,6	2,5	2,2
Tvorba hrubého fixního kapitálu	změna v %	4,2	-2,8	0,1	2,2	2,5	3,3
Export	změna v %	2,3	1,5	2,3	0,9	4,0	3,1
Import	změna v %	-1,2	0,5	3,3	2,5	3,9	3,1
Index spotřebitelských cen	v %	10,7	2,4	2,4	2,3	2,3	2,1
Zaměstnanost	změna v %	1,5	2,6	1,0	-0,1	-0,1	-0,1
Objem mezd a platů	změna v %	8,8	6,8	6,6	4,9	4,9	4,6
Míra nezaměstnanosti	v %	2,6	2,6	2,6	2,9	2,5	2,4
Saldo veřejných rozpočtů	% HDP	-3,7	-2,0	-1,9	-2,2	-1,9	-1,8
Dluh veřejných rozpočtů	% HDP	42,2	43,3	44,2	45,8	46,2	46,7
Saldo státního rozpočtu	% HDP	-3,8	-3,4	-2,9	-3,3	-2,8	-2,6
Státní dluh	% HDP	40,6	41,8	42,7	43,9	44,0	44,7

Pozn.: Saldo státního rozpočtu a státní dluh jsou v metodice hotovostních toků.

Zdroj: ČSÚ. Predikce a simulace MF ČR.

4.2 Nárůst domácí úrokové míry

V tomto scénáři simulujeme dodatečné **zprísnění monetární politiky pro rok 2026 o 2,3 p. b.** Tato hodnota odpovídá směrodatné odchylce vývoje krátkodobé úrokové míry v období od roku 2012 do roku 2024.

Restriktivnější měnová politika by měla negativní efekt na ekonomický vývoj. Tlak na zhodnocení české měny by vedl ke zdražení vývozu, zatímco importované zboží by se stalo relativně levnějším. Zpomalení exportu o 0,5 p. b. by vzhledem k vysoké dovozní náročnosti vývozu vytvářelo tlak na pokles importu. Podobně by působily nižší důchod a pokles zisku ekonomických subjektů. Výsledkem by byla nižší dynamika importu oproti makroekonomickému scénáři návrhu státního rozpočtu.

Další negativní vliv na spotřebu představují nižší příjmy domácností z titulu pomalejšího růstu mezd. Vyšší úroková míra by navíc domácnosti motivovala spořit, a odkládat tedy spotřebu do budoucna. Restriktivní měnová politika by tak ve výsledku vedla ke zpomalení růstu spotřeby domácností o 0,3 p. b.

Ziskovost firem by se v důsledku poklesu zahraniční i domácí poptávky snížila. Firmy by na pokles zisků a zdražení úvěrů reagovaly snížením růstu investic o 0,3 p. b. Zpomalení agregátní poptávky by dále vedlo jen k velmi malému zvýšení míry nezaměstnanosti oproti základnímu scénáři o max. 0,2 p. b., a také k nižší dynamice mezd zhruba ve stejném rozsahu.

Vzhledem k negativnímu dopadu vyšší úrokové míry na investice, spotřebu a export by výsledný dopad do růstu HDP byl taktéž negativní, a to v rozsahu 0,2 p. b. Zpomalení hospodářského růstu by vedlo ke snížení míry inflace o 1,0 p. b.

Dopady na saldo veřejných financí, resp. státního rozpočtu, jsou u tohoto scénáře relativně malé. Nižší nominální spotřeba domácností a objem mezd a platů by vedly ke snížení dynamiky hlavních položek na straně příjmů. Na druhou stranu by na výdajové straně působila příznivě nižší míra inflace, zejména pak u některých sociálních dávek a spotřeby vládních institucí. Míra zadlužení by však v horizontu výhledu vzrostla o 0,4 p. b., zejména vlivem relativně nižšího růstu nominálního HDP.

Tabulka 4.2: Scénář II. – vyšší úrokové sazby

		2023	2024	2025	2026	2027	2028
				predikce	simulace	simulace	simulace
Hrubý domácí produkt (reálný)	<i>změna v %</i>	0,0	1,2	2,1	1,8	2,5	2,5
Spotřeba domácností	<i>změna v %</i>	-2,8	2,3	3,0	2,6	2,5	2,2
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>změna v %</i>	4,2	-2,8	0,1	2,6	3,0	3,5
Export	<i>změna v %</i>	2,3	1,5	2,3	2,2	3,8	2,9
Import	<i>změna v %</i>	-1,2	0,5	3,3	3,6	4,1	3,1
Index spotřebitelských cen	<i>v %</i>	10,7	2,4	2,4	1,3	1,8	1,9
Zaměstnanost	<i>změna v %</i>	1,5	2,6	1,0	0,1	-0,2	-0,1
Objem mezd a platů	<i>změna v %</i>	8,8	6,8	6,6	5,3	4,9	4,6
Míra nezaměstnanosti	<i>v %</i>	2,6	2,6	2,6	2,9	2,5	2,4
Saldo veřejných rozpočtů	<i>% HDP</i>	-3,7	-2,0	-1,9	-2,0	-1,9	-1,8
Dluh veřejných rozpočtů	<i>% HDP</i>	42,2	43,3	44,2	45,6	46,0	46,5
Saldo státního rozpočtu	<i>% HDP</i>	-3,8	-3,4	-2,9	-2,9	-2,8	-2,6
Státní dluh	<i>% HDP</i>	40,6	41,8	42,7	43,7	43,7	44,5

Pozn.: Saldo státního rozpočtu a státní dluh jsou v metodice hotovostních toků.

Zdroj: ČSÚ. Predikce a simulace MF ČR.

5 Výdajový rámec na rok 2026

Způsob určení výdajových rámců se odvíjí od zákonem stanoveného salda upraveného o vlivy hospodářského cyklu a jednorázová či jiná přechodná opatření, tedy z konceptu strukturálního salda. Zákon č. 349/2003 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů, novelizoval zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a urychlil dosažení úrovně strukturálního deficitu nejvýše 1 % HDP nejpozději v roce 2028. Pro rok 2026 je strukturální deficit stanoven na 1,75 % HDP.

Aplikaci a popis odvození **výdajových rámců** na příští tři roky obsahuje Rozpočtová strategie sektoru veřejných institucí ČR na roky 2026–2028 (dále jen „Strategie“). Strategie byla schválena vládou dne 30. dubna 2025 jako výchozí dokument pro přípravu návrhu státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů a jejich střednědobých výhledů.

Výdajové rámce jsou odvozovány z celkového salda sektoru vládních institucí v mezinárodně srovnatelné akruální metodice Evropského systému národních a regionálních účtů (ESA 2010), které je upraveno o očekávaný vliv hospodářského cyklu a případná jednorázová či jiná přechodná opatření. Odečtením predikované výše strukturálních sald všech ostatních jednotek sektoru vládních institucí mimo státní rozpočet a státní fondy je získána očekávaná výše strukturálního salda státního rozpočtu a státních fondů. K němu jsou přičteny cyklické příjmy státního rozpočtu a státních fondů a saldo očekávaných jednorázových operací, čímž je odvozeno akruální saldo státního rozpočtu a státních fondů. Výdajové rámce na hotovostní bázi pak vzniknou odečtením metodických úprav, které odlišují akruální a hotovostní pojetí transakcí, a zohledněním predikovaných konsolidovaných hotovostních příjmů státního rozpočtu a státních fondů. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění platných předpisů, umožňuje, aby částky stanovené v Strategii byly pro návrh státního rozpočtu a rozpočtů státních fondů či jejich střednědobých výhledů aktualizovány o následující taxativní výčet:

- a) změnu prognózovaných celkových příjmů včetně příjmů prostředků z rozpočtu EU a z finančních mechanismů na příslušný rok upravených o vliv hospodářského cyklu a o vliv jednorázových a přechodných operací,
- b) vliv významného zhoršení ekonomického vývoje, pokud MF ČR předpovídá v daném čtvrtletí meziroční pokles reálného HDP o nejméně 3 %,
- c) vliv zhoršování bezpečnostní situace státu spojené s vyhlášením mimořádných opatření vládou ke zvýšení jeho obranyschopnosti,
- d) vliv odstraňování následků živelních pohrom,
- e) 0,3 % této částky, jestliže je to třeba k tomu, aby byly vzaty v úvahu vlivy, s kterými se při stanovení této částky nepočítalo.

Na rok 2026 schválila vláda ČR svým usnesením č. 315/2025 hotovostní konsolidovaný výdajový rámec státního rozpočtu ČR a státních fondů ve výši 2 438 mld. Kč. Tyto rámce se tedy ve výše uvedených intencích upraví následovně.

V oblasti predikce makroekonomického vývoje (Tabulka č. 4) nedošlo mezi dubnem a srpnem k výrazným změnám, přestože ČSÚ revidoval makroekonomické ukazatele národních účtů. Odhad růstu pro rok 2025 byl zvýšen o 0,1 p. b., zatímco pro rok 2026 byl růst revidován o 0,4 p. b. dolů. V nominálním vyjádření byla predikce růstu hrubého domácího produktu snížena o 0,2 p. b. pro rok 2025 a naopak zvýšena v roce 2026. Revize se však promítla ve výši nominálního hrubého domácího produktu ve všech letech v důsledku o 46 mld. Kč vyšší hodnoty v roce 2024. Z hlediska makroekonomických základů jednotlivých příjmových položek došlo k mírnému snížení růstu spotřeby domácností o 0,2 p. b. jak v roce 2025, tak v roce 2026. Snížení spotřeby domácností odráží jednak revizi výchozí úrovně roku 2024 a nepatrně horší vývoj na trhu práce. Objem mezd a platů byl snížen pro rok 2026, kde změna činí 0,2 p. b. Tato změna odhadu je tažena úpravou očekávání u tržních odvětví. Absolutní výše objemu mezd a platů byla revizí zvýšena o cca 40 mld. Kč. Aktualizací makroekonomické predikce došlo i k mírné změně odhadu produkční mezery, která se vlivem vyššího růstu potenciálního produktu zmenšila o 0,4 p. b. Na vyšším růstu potenciálního produktu se podílely hlavně vyšší nárůst zaměstnanosti a vyšší využití výrobních kapacit. V příštím roce je však produkční mezera oproti dubnu nezměněna, v letech výhledu jsou změny jen nepatrné. Pokles záporné produkční mezery z logiky fiskálního pravidla založeného na strukturálním saldu v případě dodatečných příjmů závislých na hospodářském cyklu výdajový rámec relativně snižuje.

Odlišná predikce hotovostních příjmů státního rozpočtu a státních fondů je založena nejenom na aktualizované makroekonomické predikci a nových diskrečních opatřeních, ale i na údajích z pokladního plnění, které byly v době zpracování predikce známy za sedm měsíců roku 2025. Nadto došlo ke změně rozpočtového určení daní, které na jedné straně snižuje daňové příjmy státního rozpočtu, ale v obdobné částce přesouvá výdaje na místní rozpočty. Strategie dále počítala s prostředky z EU a finančních mechanismů ve výši cca 200 mld. Kč, tato částka byla pro rok 2026 snížena na 159 mld. Kč.

Na základě nové predikce příjmů státního rozpočtu a státních fondů se výdajový rámec pro rok 2026 zvyšuje o 30,8 mld. Kč. V případě zachování původního

rozpočtového určení daní by došlo k nárůstu hotovostních daňových příjmů o více než 31 mld. Kč. Po zohlednění změny rozdělení daňových výnosů mezi ústřední vládu a místní rozpočty se však daňové příjmy snižují o 0,4 mld. Kč. Ostatní příjmy se naopak navyšují o 19,5 mld. Kč, primárně kvůli vyšším rozpočtovaným důchodům z vlastnictví. Příjmy u sociálního pojištění se zvýšily o 11,7 mld. Kč.

Vliv hospodářského cyklu ve změně příjmů je pak odhadován na -0,1 mld. Kč v roce 2026 (tedy o 0,1 mld. Kč rámec relativně zvyšuje). V případě jednorázových opatření nedošlo pro rok 2026 k úpravě výdajového rámce. Podle § 8 odst. 2 písm. e) je možné navýšit odvozené výdajové rámce z Rozpočtové strategie až 0,3 % v ní určených maximálních konsolidovaných výdajů státního rozpočtu a státních fondů, pokud se vyskytnou

nové relevantní skutečnosti, se kterými při stanovení této částky nepočítalo. Částka 0,9 mld. Kč odráží změnu ve výdajích na obranu ve výši 2 % HDP mezi dubnovou a srpnovou makroekonomickou predikcí. Změna úrovně nominálního HDP bylo do značné míry důsledkem červnové revize časových řad ze strany ČSÚ.

Aktualizovaná výše konsolidovaného výdajového rámce státního rozpočtu a státních fondů na rok 2026 tak po zaokrouhlení na celé miliardy korun činí 2 426 mld. Kč. (viz Tabulka č. 5).

Kromě výše uvedených úprav výdajového rámce upravených zákonem č. 218/2000 Sb. v §8, odst. 2 lze celkové výdaje státního rozpočtu navýšit podle §8 odst. 3 stejného zákona o stanovenou částku na obranu. Jde o výdaje, které přesahují 2 % HDP, konkrétně v roce 2026 jde o cca 30 mld. Kč odpovídající 0,35 % HDP.

Tabulka 5.1: Srovnání makroekonomických predikcí

		2024	2025	2026	2024	2025	2026
		predikce srpen 2025			predikce duben 2025		
Hrubý domácí produkt	mld. Kč, b.c.	8 057	8 454	8 832	8 011	8 391	8 787
Objem mezd a platů	růst v %, b.c.	6,8	6,6	5,4	6,3	6,6	5,6
Spotřeba domácností	růst v %, b.c.	5,6	5,9	5,4	5,3	6,1	5,6
Hrubý domácí produkt	růst v %, s.c.	1,2	2,1	2,0	1,1	2,0	2,4
Produkční meze	% pot. produktu	-1,8	-0,8	-0,3	-1,8	-1,2	-0,3

Zdroj: MF ČR: Makroekonomická predikce ČR. Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 5.2: Souhrn úprav výdajového rámce pro rok 2026

	2026
Konsolidovaný výdajový rámec dle usnesení vlády ČR č. 315/2025	mld. Kč 2 438
Změny dle zákona č. 218/2000 Sb.	mld. Kč -9,7
Změna hotovostních příjmů státního rozpočtu a státních fondů *	mld. Kč 30,8
Cyklická složka změny příjmů státního rozpočtu a státních fondů	mld. Kč 0,1
Vliv jednorázových opatření	mld. Kč 0,0
Změna odhadu příjmů z fondů Evropské unie a finančních mechanismů	mld. Kč -41,5
Vliv odstraňování následků živelních pohrom	mld. Kč 0,0
Navýšení o 0,3 % výdajového rámce (neočekávané vlivy)	mld. Kč 0,9
Upravený konsolidovaný výdajový rámec státního rozpočtu a státních fondů (po zaokrouhlení)	mld. Kč 2 428

Poznámka: *) Mimo příjmy z EU a finančních mechanismů.

Zdroj: Usnesení vlády ČR č. 315/2025. Výpočty a predikce MF ČR